

Edel Saunte: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1109; fremsættelsen findes i tidenden sp. 2517).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Nina Andersen: Da vi her i landet fik den første lov om svangerskabsafbrydelse, den såkaldte svangerskabslov, fik vi samtidig mødrehjælpsloven; man kan måske sige, at svangerskabsloven havde været fødsels-hjælper for mødrehjælpsinstitutionen. Disse to love er endog af samme dato, 15. marts 1939. Det er i og for sig logisk, at det skete sådan. Når man har en lovgivning, som fastsætter visse grænser for, i hvilke tilfælde svangerskabsafbrydelse kan finde sted, og når man må erkende, at der findes mennesker, der lever under sådanne sociale forhold, at et nyt barn er en belastning, er det også rigtigt, at man ved forskellig lovgivning, herunder om mødrehjælp, yder hjælp til kvinder, som vil gennemføre deres svangerskab.

Ved loven af 1939 blev den tidligere private københavnske institution, der beskæftigede sig med ugifte kvinder, gjort til en offentlig institution, til hvilken alle mødre kunne henvende sig. I over 15 år har den nu virket og har udført et godt og resultatrigt arbejde. Det er naturligt, at loven om mødrehjælpsinstitutioner ændres nu i forbindelse med en ny svangerskabslov, ikke blot fordi det forslag, der foreligger til ny svangerskabslov, tillægger mødrehjælpen visse nye opgaver, men også fordi arbejdet i de forløbne år har vist, at ændringer er nødvendige udover dem, der blev gennemført i 1948.

Allerede i ændringen til § 1 i loven om mødrehjælpsinstitutioner findes der et par principielle ændringer. Den første findes i

stk. 1, hvor man foreslår, at institutionen udover de opgaver, den allerede nu har, skal undersøge og afgøre, om betingelserne for svangerskabsafbrydelse er tilstede, når anmodning foreligger. I øjeblikket er det kun pålagt institutionerne at give en attestation for, at der i de tilfælde, hvor svangerskabsafbrydelse er ønsket, er givet oplysning om den hjælp af økonomisk og lægelig art, som kan ydes under svangerskabet og efter barnets fødsel og til forsørgelse af barnet. Der er altså nu lagt en stor ny opgave hen til mødrehjælpsinstitutionerne. Man kan spørge: Er dette rigtigt? Jeg vil besvare det med et ubetinget ja, når man samtidig indfører de samråd, som er nævnt i den nye § 6 A, og som jeg senere skal omtale.

Det er, tror jeg jeg tør sige, ikke nogen hemmelighed, at der er læger, som har været noget usikre overfor det ansvar for afgørelsen, som ved den nugældende svangerskabslov er pålagt dem. Ved det, der nu foreslås, lattes lægerne for dette ansvar, idet afgørelsen lægges hen til en lille kreds af mennesker. Der bliver en treklang i bedømmelsen, idet den lægelige, den juridiske og den sociale kundskab er repræsenteret i de samråd, det drejer sig om. Jeg lægger i denne forbindelse også vægt på, at lederen af mødrehjælpsinstitutionen eller en anden, der har tilsvarende opgaver, skal være med i det nye udvalg, fordi man derved får et helhedsbillede af kvindens situation og bliver i stand til at drage ind i bedømmelsen alle de faktorer, som det er rimeligt og rigtigt at tage med. Jeg synes, at denne bestemmelse er rigtig, og ønsker den gennemført.

I samme stykke i § 1 findes der også en anden principiel ændring, idet man som ny opgave henlægger til mødrehjælpsinstitutionerne at påtage sig med offentlig støtte organiseringen og driften og oplysningsarbejde overfor befolkningen om seksualhygiejne. Dette blev allerede strejft ved behandlingen af den foregående sag, og det blev rigtigt sagt, at her dukker seksualklinikkerne op igen. Jeg var meget lidt glad for, at man i 1939 droppede den seksuelle oplysning. Det er min opfattelse, at det er vigtigt at gennemføre den og at gennemføre den på rimelig og rigtig måde. Dengang kunne det ikke lade sig gøre, og vi fik endda skyld for at ville påtvinge befolkningen